

Verstrikt in magisch-realistische droom

Eigentijdse mime kent vele verschijningsvormen. Van de bekendere, komisch-absurde voorstellingen van Carver tot de sprookjesachtige werelden van Boukje Sweigman, en van de fysieke mime van Bambie tot de interdisciplinaire performances van David Weber-Krebs — de verschillen zijn groter dan de overeenkomsten. Invloeden en werkwijzen uit deze relatief jonge discipline dwarrelen bovendien neer in elke hoek van het theaterlandschap.

Mime is een mentaliteit, staat te lezen op de website van mimepodium Hetveem Theater. De discipline onderscheidt zich niet zo zeer door uiterlijkheden, maar door de houding van de makers ten opzichte van het theater en het maakproces. Meestal werken mimers niet vanuit een bestaande tekst. Het maakproces is vaak een zoektocht met als startpunt het fysieke lichaam in verhouding tot de ruimte, een plaats en tijd, een beeld of een gedachte.

Verscheidenheid, diversiteit en veelzijdigheid kenmerken dus de hedendaagse mime. Gevangen in één Duits woord is dat dan ook de titel van de nieuwe voorstelling van Jakop Ahlbom: *Vielfalt*. En de voorstelling doet zijn naam eer aan. Onder de spelers zijn mimers, dansers en een actrice, en ook voor het decor is een rol weggelegd. Er wordt bewogen, gedanst en geacteerd, er is muziek en acrobatiek, goochelkunst en illusionisme. Vormen, stijlen en genres buitelen over elkaar heen. Maar waar sommige theatermakers een toneelwerkelijkheid creëren door de 'persoonlijkheid' van de disciplines te benadrukken — zoals Ola Mafaalani deed met *He-*

FOTO: ARJAN BENNING

mel boven Berlijn, een voorstelling die de toeschouwer uitdaagt om samenhang te ervaren in een fragmentarische structuur — creëerde Ahlbom met *Vielfalt* een poëtische compositie.

Deze vierde voorstelling van de van oorsprong Zweedse maker wordt verteld vanuit het perspectief van een nietsvermoedend stel

uit het publiek dat in de voorstelling belandt. Ze zijn daartoe verleid door een goochelaar, die de vrouw in zijn goochelkist laat verdwijnen. De man blijft vertwijfeld achter, besluit haar te gaan zoeken en stapt door het klassieke rode toneelgordijn de voorstelling in. Wat zich daarna ontvouwt laat zich het beste omschrijven als een magisch-realistische droom. Het is een wereld waarin niets is wat het lijkt. De logica is even vanzelfsprekend als vervreemdend.

Alleen al in het decor heeft alles een dubbele bodem. Achter het toneelgordijn verschijnt een klein café met een podium. De sfeer is knus maar geheimzinnig. Het geheel doet denken aan een vaudeville-theatertje, ergens aan het begin van de vorige eeuw en verstopt in een donker steegje. Maar zo realistisch als het zich voordoet blijkt het geenszins. De muren herbergen verborgen luikjes en de meubels blijken niet alleen maar functioneel. Een toegangsdeur ontbreekt, maar dat

belet niemand om te verschijnen en te verdwijnen op de meest onverwachte plaatsen.

Eenmaal binnengestapt in die theatrale wereld, wordt de man opgewacht door een andere vrouw. Ze begroet hem alsof hij haar geliefde is. Ook de goochelaar is in het café, het is zijn domein. Opnieuw begint hij een show, daarbij geassisteerd door twee dames.

Nadat hij een van hen heeft laten verdwijnen, verschijnt de zoekgeraakte geliefde op eens ten tonele. Maar ze lijkt niet meer de zelfde, ze is nu onderdeel van de wereld van de illusionist. Het is de aanzet voor een strijd tussen de mannen, met als inzet de verdwenen vrouw. Een strijd die het publiek als in een film meevoert van het ene dansante duet naar de volgende fantasievolle act, van goocheltruc naar slapstickachtige scène.

Uiteindelijk belandt de vrouw weer veilig op haar stoel in het publiek. De man blijft alleen achter op het toneel, verstrikt geraakt in zijn eigen fantasie. *Vielfalt* is daarmee niet alleen een verhaal over (verloren) liefde. Niet toevallig wordt de man gespeeld door Ahlbom, de kunstenaar zelf. De voorstelling lijkt daarmee ook een ode aan het theater. Een viering van een kunstvorm die in al zijn verscheidenheid een eeuwige en onuitputtelijke bron is van verhalen over zoekende mensen. In al zijn 'vielfalt' levert de voorstelling het stille bewijs dat diversiteit (in ons hedendaagse theaterveld) en rijkdom samengaan. Een verborgen boodschap van een voorstelling voor iedereen die wel eens strijdt met de macht en de kracht van de liefde. ■

DAPHNE RICHTER

Vielfalt

Jakop Ahlbom

Spel: Jakop Ahlbom, Reinier Schimmel, Kelly Hirina, Irene Slotboom e.a.

Gezien: 29 september in Toneelschuur,

Haarlem. Tournee: t/m 17 november

Info: www.jakopahlbom.nl